

Kdo se boji videa? 12+

Pedagoško gradivo o video umetnosti

Avtorica: Marina Katalenić (FOŠ)

SCCA - LJUBLJANA
Zavod za sodobno umetnost

Predstavitev in priporočila za strokovne delavce

Pedagoško gradivo obravnava **pet izbranih umetniških in eksperimentalnih videov** različnih umetnikov in umetnic iz Slovenije na temo ekološke problematike in potrošniške kulture.

Ob vsakem naslovu so na voljo slikovno gradivo, povezava do videa na [Postaji DIVA](#), vprašanja za učence ter predlogi za dodatne dejavnosti v razredu. Pedagoško gradivo je primarno namenjeno učiteljem izbirnega predmeta filmska vzgoja ter učiteljem 3. triade OŠ.

Priloga pedagoškega gradiva je delovni list za učence s slikovnim gradivom.

- Pred ogledom z učenci si sami oglejte izbrane videe, preberite vprašanja in predloge za dodatne dejavnosti ter jih izberite/prilagodite starosti svoje skupine.
- Za pripravo na pogovor si oglejte posnetke in gradiva s spletnega usposabljanja Kdo se boji videa?. [Na tej povezavi](#) najdete predavanje Ane Čigon o nastanku in razvoju umetniškega videa ter posnetek pogovora Marine Katalenić z učitelji ob izbranih videih.
- Več o umetniškem videu (in sodobni umetnosti) preberite v [e-učbeniku](#) za likovno umetnost (str. 219–200: Film in umetniški video).
- Oglejte si tudi [posnetek](#) predavanja Alejandra Bachmanna (v angleščini) o filmski vzgoji ob eksperimentalnem filmu, ki je nastal na 2. mednarodni konferenci o filmski vzgoji.
- Prilagodite delovni list za učence, tako da pod obstoječe slikovno gradivo dopišete poljubna (pripravljena) vprašanja in naloge. Videe lahko med seboj tudi primerjate.
- Na [Postaji DIVA](#) poiščite še kakšen primer video umetnosti, primeren za vaše učence. Vesna Bukovec je v [predavanju](#) pripravila vodnik po spletnem arhivu umetniškega videa.
- Če imate kakršnakoli vprašanja, pišite na filmska-os@artkinomreza.si ali postaja.diva@scca-ljubljana.si.

Sašo Sedlaček:

Veliki izklop, 2011

- Katere misli ali občutki so se ti porajali med ogledom videa?
- Opiši, kaj video prikazuje (kje in kaj se dogaja).
- Kaj ljudje mečejo skozi okno in zakaj? Se spomniš te naprave?
- Kako bi interpretiral/a video? Kaj sporoča?
- Kakšen je tvoj odnos do odlaganja stare in kupovanja nove tehnologije?
- Ob ponovnem ogledu opazuj, koliko kadrov sestavlja video.

Dodatne dejavnosti

Spoznajte se z analogno in digitalno tehnologijo v kinodvoranah. Kako deluje 35-mm projektor, ali je še v uporabi oziroma do kdaj je bil, ali se nahaja v vašem lokalnem kinu? Več o projektorjih lahko preberete v Kinodvorovi knjižici [Moj kino](#).

Avtor videa Sašo Sedlaček v svojih umetniških delih izhaja iz odpadkov, predvsem tistih, ki so skriti našim očem. Oglejte si njegovo 3D animacijo [Nebo v ruševinah](#) in se o njej pogovorite.

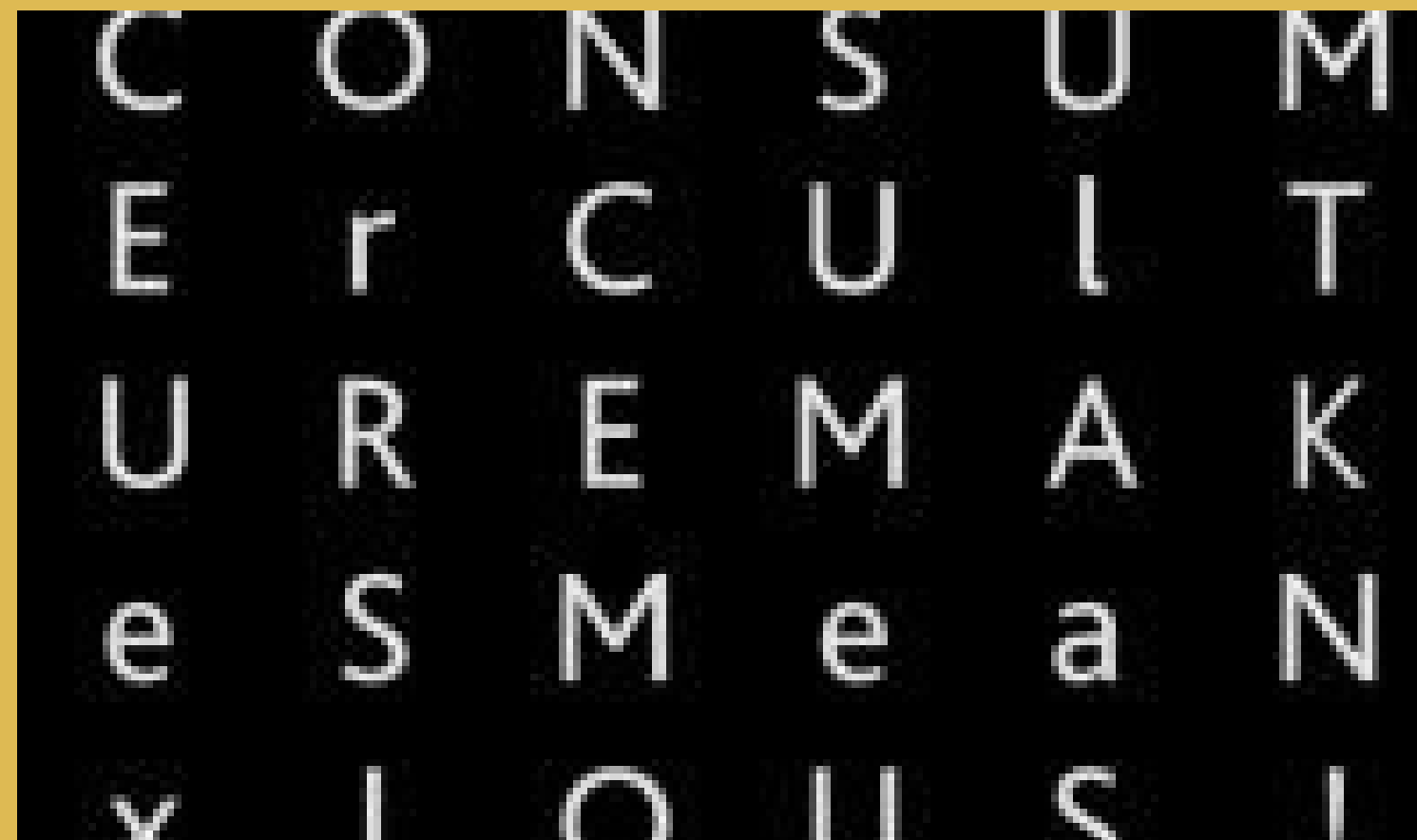
V svetu se pridela vedno več e-odpadkov. Naprave se ne reciklirajo v celoti in veliko jih nelegalno pristane v državah t. i. tretjega sveta. V [oddaji Infodroma](#) si oglejte tudi, kako se pridobivajo surovine za nove tehnološke naprave.

Zberite odslužene tehnološke naprave od doma ali iz šole in prek njih opozorite na problematiko: naredite šolsko razstavo ali ustvarite iz njih nekaj novega pri pouku tehnike ali likovne umetnosti.

Vesna Bukovec: Consumer culture makes me anxious!, 2007

- Katere misli ali občutki so se ti porajali med ogledom videa?
- Opiši, kaj je posneto na videu in kako. Kaj se zgodi na koncu?
- Ali že na začetku razbereš napis? Kaj nam to otežuje (pomisli tudi na glasbo)?
- Ali imajo barvite črke dodaten pomen? Po čem prepoznaš logotipe? Kje vse jih srečuješ?
- Kako bi prevedel in razložil naslov? Ali potrošništvo poraja še druge občutke? Argumentiraj!

Dodatne dejavnosti

Pogovorite se o logotipih: kaj so in čemu so namenjeni? Preučite logotip vaše šole (podobo, pisavo, barve) in se pogovorite o tem, kaj pove o ustanovi. Raziščite, ali se je v preteklosti kdaj spremenil. Preučite lahko tudi drug poljubni logotip.

Kje vse se srečujemo z logotipi blagovnih znamk (v prostoru, na spletu, na predmetih)? Kako to vpliva na nas? Naštejte pozitivne in negativne učinke. Ali logotipi nagovarjajo naše želje ali jih ustvarjajo? Argumentirajte.

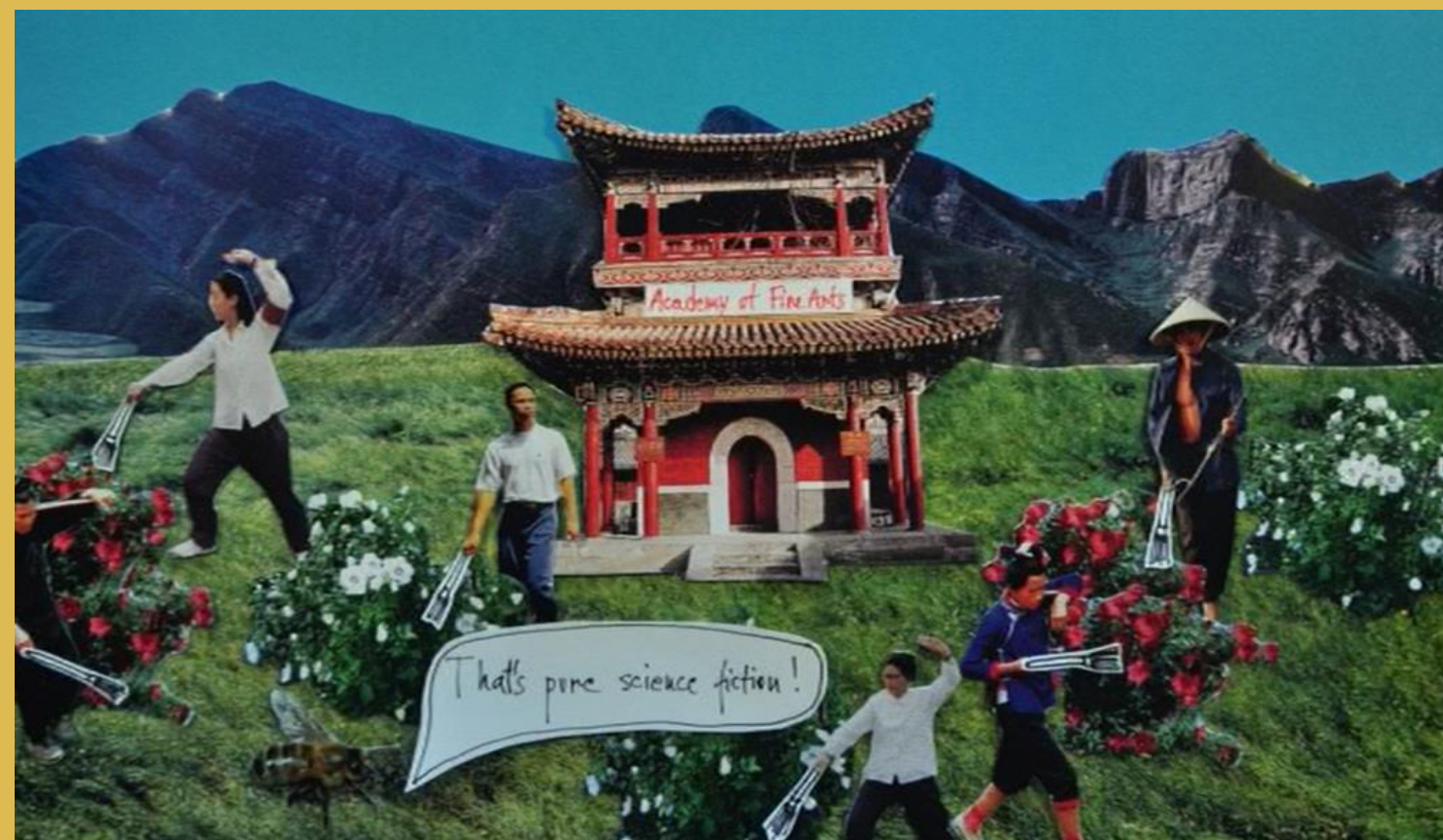
Različne blagovne znamke se oglašujejo s podobnimi reklamnimi oglasi. Oglejte si video Vesne Bukovec [Endless Game](#) in razmislite, kateri produkti se oglašujejo na ta način in kaj sporočajo gledalcu.

Z uporabo embalaže, promocijskega materiala, vrečk ipd. ustvarite kolaž, video ali druge izdelke, ki opozarjajo na izbrano problematiko.

Polonca Lovšin: Nazaj v mesto/Back to the City, 2011

- Kakšen se ti je zdel video?
- Primerjaj ga z drugimi: kako je narejen? Kako se reče tej tehniki? Pogovorite se o tem, kako nastane animirani film.
- Kateri materiali so uporabljeni? Ugotovi ob ponovnem ogledu.
- Primerjaj video z drugimi tudi glede na to, kako (kdo) pripoveduje.
- O čem video govori? Katera informacija ti je najbolj ostala v spominu? Ali se ti katera zdi neverjetna? Preveri, ali drži!
- Kako je predstavljen odnos med mestom in podeželjem?

Dodatne dejavnosti

Oglejte si drugi video Polonce Lovšin na sorodno tematiko: [Krave iz mesta](#). Pogovorite se o njem in ga primerjajte z videom Nazaj v mesto.

Poglobite se v katero izmed tem videa Nazaj v mesto pri različnih predmetih: čebele in njihova vloga v ekosistemu (biologija), čebelar Anton Janša in njegov čas (zgodovina), arhitektura in kolaž (likovna umetnost), [tehnike animiranega filma](#) (filmska vzgoja).

Na strehi pariške opere pridelujejo med, a tudi v Sloveniji najdemo urbane čebelnjake, zelene strehe in sorodne akcije, ki omogočajo preživetje opraševalcev in rastlinsko raznovrstnost. Poiščite primer iz svojega (ali drugega) kraja ali izdelajte šolski čebelnjak.

[Izdelajte kratki animirani film](#) v kolažni tehniki o poljubni temi iz fizike, geografije ipd.

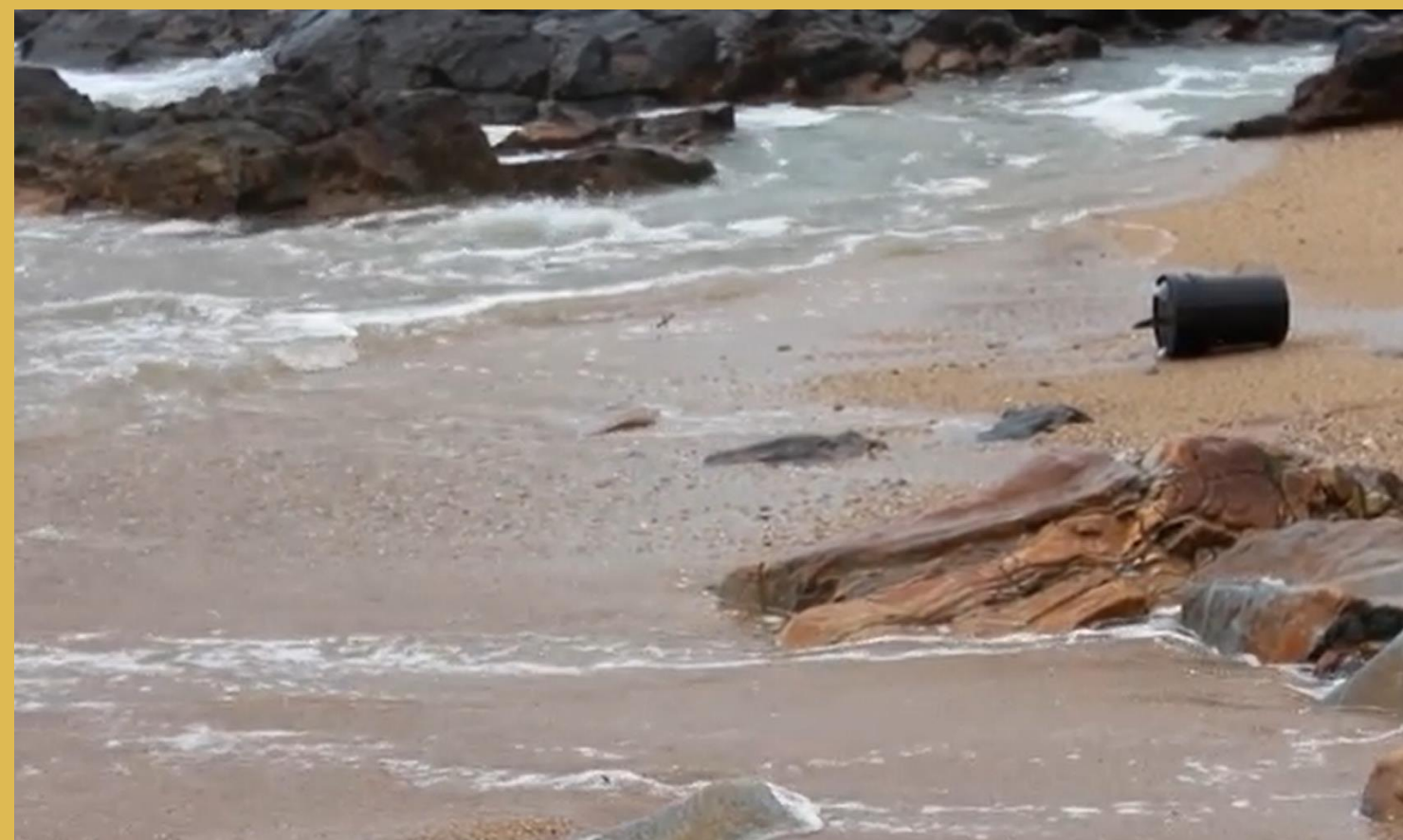
Naredite raziskavo, spišite scenarij, zberite vizualni material, vključite mobitel ali kamero in ... začnite animirati!

Urška Djukić:

PERSISTENCE vol. 1, 2014

- Katere misli ali občutki so se ti porajali med ogledom videa?
- Ali obstaja razlika med tem, kaj video prikazuje, in tem, o čem govori?
Argumentiraj! Razmisli tudi o naslovu videa.
- Opiši zvok v videu. Kako vpliva na dožemanje prizora?
- Simbol česa je lahko črna posoda? Kaj lahko simbolizira morje?
- Ob ponovnem ogledu bodi pozoren na to, kako je video zmontiran.

Dodatne dejavnosti

Oglejte si drugi video Urške Djukić iz serije PERSISTENCE: [PERSISTENCE vol. 2](#). Pogovorite se o njem in ga primerjajte s prvim.

Preberite [definicijo](#) eksperimentalnega filma v priročniku Animirajmo in razmislite, katere značilnosti veljajo za video PERSISTENCE vol. 1.

Eksperimentalni video velikokrat uporabi že obstoječe posnetke in jim s tem pripiše nov pomen. Video esej [Izražanje preko eksperimentiranja](#) razlaga, kako to stori. kateri načini manipulacije posnetkov so prikazani? Ali gre v tem primeru (še vedno) za umetniško delo? Argumentirajte!

Raziščite možnosti eksperimentalnega videa. Kako se spremeni pomen, ko posnetek predvajate v [obratni smeri](#) (Vesna Bukovec, 2005)? Tudi sami ustvarite eksperimentalni video na poljubno temo z novimi ali obstoječimi posnetki.

Danilo Milovanović:

Plastic Makes It Static, 2017

- Katere misli ali občutki so se ti porajali med ogledom videa?
- Ali bi lahko rekli, da je video sestavljen iz dveh delov? Kaj prikazuje prvi in kaj drugi del?
- Spomni se prizorov iz prvega dela videa. Kje vse so posneti in kaj prikazujejo? Kako si dojel njihovo sosledje?
- Razmisli, kaj simbolizira vodnjak s plastenkami.
- Kaj bi se zgodilo, če bi bila vsa pitna voda v plastenkah? Kaj bi to pomenilo za človeka? Kaj pa za okolje?

Dodatne dejavnosti

Spoznajte osnove montaže, ki posamezne posnetke poveže v zaporedje in jim s tem tudi pripiše pomen. Preberite predstavitev v priročniku [Animirajmo!](#) in se seznanite s t. i. [Kuleševim efektom](#).

Intervencija je družbeno angažirana umetniška praksa, pri kateri želi umetnik skozi (nepričakovano) spremembo v prostoru spremeniti naš pogled/odnos do nečesa. Ne uporabljajo pa je le umetniki. Oglejte si intervencijo [Mladih za podnebno pravičnost](#) v nakupovalnem centru. Kakšno je njeno sporočilo?

Oglejte si drugi video Danila Milovanovića: [Intreeder](#). Na kaj pomislite ob naslovu? Kdo je »vsiljivec« v videu? Kako razumete avtorjevo intervencijo? Ali najdete kakšne podobnosti z videom Plastic Makes It Static?

Embalirana voda (v plastenkah) se je v Sloveniji pojavila v 90-ih letih prejšnjega stoletja in kljub temu, da ima večina od nas dostop do pitne vode, postala velik vir zaslužka za različna podjetja. Pogovorite se, kakšni so razlogi za to. Razmislite, na kakšne načine podjetja oglašujejo embalirano vodo.

Gradivo **Kdo se boji videa?** je nastalo ob dnevu avdiovizualne dediščine.

kolofon // **Kdo se boji videa?** Pedagoško gradivo o video umetnosti // **Avtorica:** Marina Katalenić // **Jezikovni pregled:** Maja Ropret // **Slikovno gradivo:** Postaja DIVA, Zavod SCCA-Ljubljana // **Oblikovanje:** Nika Osredkar // **Izdala v elektronski obliki:** Art kino mreža Slovenije, november 2020.

*Pedagoško gradivo je nastalo v okviru **Filmske osnovne šole**. Naložbo sofinancirata Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada in Republika Slovenija.*

FILMSKA OSNOVNA ŠOLA |

SCCA - LJUBLJANA
Zavod za sodobno umetnost

 DIGITALNI VIDEO ARHIV

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO